

ΣΥΝΟΧΗ ΕΥΡΥΤΕΡΟΥ ΚΕΙΜΕΝΟΥ.

- **Οργάνωση κειμένου:** η οργάνωση ενός ευρύτερου κειμένου είναι απαραίτητο να ακολουθεί ένα διάγραμμα με βάση τα δομικά μέρη του που είναι:

Ο ΠΡΟΛΟΓΟΣ	Εδώ παρουσιάζεται α) το θέμα του κειμένου, β) η θέση ή η άποψή μας σχετικά με το θέμα αυτό. (σε μια μικρή σχετικά παράγραφο)
ΤΟ ΚΥΡΙΟ ΘΕΜΑ	Εδώ αναλύεται το θέμα του κειμένου, παρουσιάζονται με λεπτομέρειες όλες οι πτυχές του θέματος, παρατίθενται επιχειρήματα, παραδείγματα κλπ, που αποδεικνύουν τη θέση μας.
Ο ΕΠΙΛΟΓΟΣ	Είναι η τελευταία παράγραφος του κειμένου, στην οποία παρουσιάζουμε συνήθως τα συμπεράσματά μας σε σχέση με όσα έχουμε αναλύσει παραπάνω ή συνοψίζουμε τις θέσεις μας.

- **Η αλληλουχία και η συνοχή του κειμένου:**

Αλληλουχία είναι η ομαλή μετάβαση από τη μια σκέψη στην άλλη, από τη μια ιδέα στην άλλη, αλλά και ο τρόπος οργάνωσης των ιδεών αυτών σε παραγράφους, ώστε το κείμενο να έχει σαφές και λογικό νόημα.

Η αλληλουχία επιτυγχάνεται με:

- Τη σαφή διάκριση των τμημάτων του κειμένου, δηλαδή του προλόγου, του κυρίου θέματος, του επιλόγου, ή, στην περίπτωση παραγράφου, της θεματικής πρότασης, των λεπτομερειών, της κατακλείδας.
- Τη σωστή διάταξη των ιδεών με σειρά
 - χρονολογική, στα αφηγηματικά κείμενα
 - τοπική, στα περιγραφικά κείμενα
 - λογική, στα επιχειρηματολογικά κείμενα.

Συνοχή είναι ο τρόπος σύνδεσης των προτάσεων, των περιόδων και των παραγράφων μεταξύ τους, έτσι ώστε να εξασφαλίζεται συνέχεια των νοημάτων στο κείμενο.

Η συνοχή επιτυγχάνεται:

- με συνδετικές λέξεις ή φράσεις δηλώνοντας:

επεξήγηση	δηλαδή, πιο συγκεκριμένα, ειδικότερα, με άλλα λόγια, εξηγώντας, αυτό σημαίνει κλπ
αντίθεση/εναντίωση	εξάλλου, εντούτοις, όμως, ενώ, αλλά, αν και, ωστόσο, αντίθετα, παρόλο που, από την άλλη πλευρά κλπ
συμπέρασμα	επομένως, λοιπόν, άρα, συμπερασματικά, συνεπώς, με αποτέλεσμα, το συμπέρασμα είναι, όπως φαίνεται κλπ
χρονική σειρά	μετά, ύστερα, αργότερα, πριν από αυτό, κατόπιν, έπειτα, στο μεταξύ, την ίδια στιγμή κλπ
τόπο	πάνω, κάτω, αριστερά, δεξιά, ανάμεσα, στη μέση, στο βάθος, στην άκρη, στο κέντρο, πέρα, μακριά κλπ
αιτία	επειδή, εφόσον, γιατί, γι' αυτό, μια και, λόγω του ότι, εξαιτίας, αυτό οφείλεται κλπ
παράδειγμα	παραδείγματος χάρη, λόγου χάρη, για παράδειγμα, όπως
σύγκριση	παρόμοια, αντίστοιχα, με τον ίδιο τρόπο
έμφαση	ιδιαίτερα, μάλιστα, κυρίως, προπάντων, θα θέλαμε να τονίσουμε
προσθήκη	επίσης, επιπλέον, επιπροσθέτως, συμπληρωματικά
απαρίθμηση	πρώτον, δεύτερον...αρχικά, στην αρχή, ακολούθως, στη συνέχεια
όρο/ προϋπόθεση	με την προϋπόθεση, με τον όρο, με δεδομένο, σ' αυτή την περίπτωση
βεβαίωση ή πιθανότητα.	βέβαια, ασφαλώς, κατά γενική ομολογία...

- με έμμεση αναφορά στην προηγούμενη παράγραφο η οποία γίνεται:
 - με επανάληψη της τελευταίας ιδέας της προηγούμενης παραγράφου
 - με επανάληψη του κεντρικού νοήματος της προηγούμενης παραγράφου
 - με επανάληψη μιας λέξης ή φράσης της προηγούμενης παραγράφου
 - με παράλειψη μιας λέξης ή φράσης της προηγούμενης παραγράφου
- πχ. *Ο καθηγητής μίλησε πολύ αυστηρά στους μαθητές. Προσπάθησε να τους δώσει να καταλάβουν το λάθος τους.*
- με αντικατάσταση μιας λέξης με αντωνυμία, επίρρημα ή με άλλη συνώνυμη λέξη.
- πχ. *Η μάχη τελείωσε γρήγορα. Η συμπλοκή κράτησε μόλις τρεις ώρες.*(συνώνυμη)
- Η Μαρία είπε στην Ελένη όλη την αλήθεια. Της εξήγησε ότι...(αντικατάσταση με αντωνυμία).*

